

GŁOS WĄBRZEŃSKI

Przedpłata: wynosi na miesiąc styczeń w ek-
spedycji 1 złoty z odnośnikiem
przez pocztę 20 groszy więcej. W wypadkach nieprze-
widzianych, przy wstrzymaniu przed odbiorstwem, złożeniu
pracy, przerwaniu komunikacji otrzymujący nie ma prawa
— żądać pozaterminowych dostawek gazety, lub zwrotu —
— ceny abonamentu.
— Przy waloryzacji obowiązuje odpowiednia dep. ita

Ogłoszenia: Za ogłoszenia pobiera się od wierz-
mm. (7-lin. — 10 groszy, za reklamę
na stronie 3-linowej w wiadomościach potocznych 30 groszy,
na 1-szej stronie 50 groszy. Rabatu udziela się
przy częstym ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski“ wychodzi
trzy razy tygodniowo i to w poniedziałek, środek i piątek
— Skrzynka poczt. 23. — Redakcja i Administracja znajdują
— się przy ul. Mickiewicza 11. — Telef. 60. —

Konto czekowe: P. K. O. Poznań 204.252

Nr. 10

Wąbrzeźno, czwartek 22 stycznia 1925.

Rok VI.

Uroczysty obchód 5-tej rocznicy oswobodzenia Pomorza.

Olbrzymia manifestacja w Toruniu. — Uroczysta msza św. — Przemówienie wojewody pomorskiego dra Wachowiaka na rynku Toruńskim.

Toruń. Dnia 18 stycznia br. minęło 5 lat od pamiętnej chwili, kiedy wojsko polskie zajęło Pomorze. Miasto Toruń jako siedziba województwa urządziło uroczysty obchód tej wielkopomnej rocznicy. Obchód ten był olbrzymią manifestacją Ziemi Pomorskiej dla Macierzy Polskiej. Całe miasto udekorowane z prezydentem miasta p. Boltem na czele witalo jak przed laty pięciu, maszerujące przez centrum miasta wojska garnizonu toruńskiego.

Na starożytnym wspaniale udekorowanym rynku w szyku bojowym ustawiły się wojsko i oddziały marynarki. Tysiączne tłumy zaległy cały rynek i przyległe ulice. Honorowe miejsca zajęli przedstawiciele najwyższych władz państwowych, województwa pomorskiego, generalizacje z inspektorem gen. dywizji Skierskim i dowódcą O. K. VIII gen. dyw. Hubischą na czele, przedstawiciele władz samorządowych i miejskich m. in. były minister p. dr. Wybicki, p. dr. Tempki, p. dr. Dandelski, p. dr. Steinborn, kurator p. dr. Riemer, oraz delegacje wszystkich instytucji i korporacji. W chwili kiedy się zjawiał na balkonie starożytnego ratusza reprezentant rządu wojewoda pomorski p. dr. Wachowiak, orkiestra wojskowa odegrała hymn narodowy, poczem p. wojewoda wygłosił przemówienie.

Przemówienie swe zakończył p. wojewoda okrzykiem na cześć Rzplitej i przedstawiciela Jej majestatu p. Prezydenta Rzplitej, który to okrzyk wielotysięczna rzesza powtórzyła z zapalem. Wojsko sprezentowało broń przy dźwiękach hymnu narodowego. Miejscowe Kolo śpiewacze zaintonowało hymn bałtycki, poczem delegacje wojska i korporacji odmaszerowały do przepięknego i wiekowego kościoła Panny Maryi, gdzie odbyła się msza św. i uroczyste Te Deum odśpiewane przez księdza proboszcza Kozłowskiego.

Nastrój kilkutyśięcznej rzeszy był wspaniały i uroczysty i świadczył o tem, że stolica i całe obywatelstwo Pomorza świadome jest swej roli, która przypadła mu jako strażnikowi wschodnich rubieży i dostępu do morza Rzplitej Polskiej.

Mowa wojewody pomorskiego Dr. Wachowiaka ma następującą treść:

„Pięć lat mija od dnia, kiedy wkroczyły na Pomorze wojska polskie, zajmując przyznaną Ojczyźnie w traktacie wersalskim odwiecznie polską ziemię pomorską. Stało się zadość historycznej sprawiedliwości, która pokonała butę i pychę i przywróciła wolność rozdartemu przez trzy rozbiory narodowi polskiemu.

Po przez morze krwi, przelanej w wojnie światowej ziściły się marzenia tylu pokoleń, które Ojczyźnie wszystko niosły w ofierze: życie, szczęście i mienie.

Opatrzność naszemu pokoleniu pozwoliła doznać się zmartwychwstania Ojczyzny, zaś nas tu na Pomorzu uczyniła strażnikami najcenniejszego skarbu polskiej korony — morza.

Ziemia pomorska, to płuca 30-miljonowego narodu, to droga do potęgi mocarstwowej, gwarancja niepodległości narodu.

Mac Donell bierze całą odpowiedzialność na siebie!

Zamiast sporu ostrzyżynki, powstał spór o zakres działania Wys. Komisarza.

Gdańsk. Wysoki komisarz Ligi Narodów przesłał sekretarzowi Ligi Narodów raport, zawierający opis przebiegu wypadków, które

I dlatego święcimy uroczystość dzisiejszą na równi z innymi narodowymi świętami. Święcimy ją my, Pomorzanie, jako ci, których Rzeczpospolita stawiała na straży Bałtyku.

To święto niech nie będzie pustą tylko formą. Niech ono wyryje w duszach naszych płomienne memento, że bez dostępu do morza nie byłoby niezależności gospodarczej, a tem samem politycznej narodu polskiego. Za ledwie minęło 5 lat od podpisania traktatu wersalskiego, a wróg mienia i krwi polskiej żądny, nienawistną zięjącą chciałby uszczuplić nie przedawnione prawa narodu do polskiego morza, chciałby wykrętną dyplomacją unicestwić prawo Polski do życia i rozwoju.

Chlubą narodu naszego w historii było uznanowanie umów i traktatów. Tej spuściznie Polska się nie sprzeniewierzy.

Ale biada tym, którzyby i piędź ziemi polskiej chcieli sobie przywłaszczyć, biada tym, którzyby chcieli zniweczyć ducha i literę traktatu, godząc w prawa polskie do morza, prawa, które są podstawowym warunkiem życia narodu.

Nie ma na świecie potęgi, z którą naród polski mógłby dyskutować o prawach swych do morza, a ktokolwiek ośmieliłby się nagiąć traktaty przeciw temu stanie zwarty naród cały, pomny, że historyczna Polska wtedy ku upadkowi chylił się poczęła, kiedy testamentu wielkiego Chrobrego niepomna od morza edpychać się pozwoliła.

Przysięgnijmy sobie w tym dniu uroczyste, że błądów ojców nie powtórzymy.

Pięć lat Polska rządzi Pomorzem. Polska nie tylko stworzyła jak z niczego administrację, sądownictwo, armję, szkołę i wszystko to, z czego składa się nowożytne państwo, Polska pracuje, aby dorównać najlepszym wzorom zachodniej Europy.

Polska jest fortecą zachodniej kultury, przedmurzem cywilizacji. Polska zdała egzamin, że rządzić się potrafi. Stąd moralne prawo, że Polska i jej naród nie pozwolą na lekceważenie głosu swego w areopagu narodów.

Polska pracuje. Polska postępuje. Pracuje i postępuje Pomorze. Wola narodu umacniać będzie Pomorze materialnie i moralnie. Stanie polski port w Gdyni — stanąć musi. Będzie flota polska — bo być musi.

Z wiary będzie wola, z woli czyu powstać musi.

Są rzeczy, które są tak wielkie i szczytne, że na ich wspomnienie milknąć muszą spory i waśnie polityczne.

Taką sprawą jest nietykalność granic i dostępu do morza.

Niech to wie cała Polska, niech to wie cały świat.

Tobie Polsko przysięgamy, że wytrwamy na straży — albo zginiemy (na posterunku). Tobie Polsko ślubujemy, że droga do morza ciałami naszymi i duszą jest warowna.

Niech kwitnie Pomorze, niech żyje Rzplita, jedna, wielka, cała i po wieki nie oddzielna, niech żyje przedstawiciel Jej Majestatu Pan Prezydent Rzplitej“.

powstały na tle otwarcia poczty polskiej w Gdańsku.

Raport ten nie rozważa sprawy uprawnień rządu polskiego do posiadania własnej poczty w Gdańsku, lecz zajmuje się wyjaśnieniem sytuacji wysokiego komisarza i jego atrybucji w zakresie wykonawczym.

W końcu raport wysokiego komisarza stwierdza, że powstrzymał się od upoważnienia senatu do zdjęcia skrzynek pocztowych polskich aż do czasu wyjaśnienia poruszanej sprawy, gdyż nie chce, aby senat ewentualnie mógł być odpowiedzialny za wykonanie wskazówek, które wysoki komisarz wydałby mu na własną odpowiedzialność.

300 milionów dolarów przyplynie do Europy.

London. Pisma donoszą, że do portu Plymouth zainwał parowiec „Georg Washington“ z ładunkiem złota wartości 300 milionów dolarów, przeznaczonego dla różnych krajów europejskich. Od czasów przedwojennych jest to największy transport złota, przewieziony okrętem.

Gdańsk obniża taryfę pocztową.

Gdańsk. W ubiegłym tygodniu w piątek na posiedzeniu gdańskiego sejmiku senat przedłożył projekty dwóch ustaw, a mianowicie ogłoszonego już projektu ustawy o obniżeniu taryfy za przesyłki pocztowe do Polski (dotyczące zarządzenie weszło w życie już dnia 8) oraz projektu ustawy o obniżeniu taryfy telegraficznej także do Polski. Obie taryfy dostosowane są ściśle do wewnętrznej taryfy pocztowej i telegraficznej Polski stosowanej również przez polski urząd pocztowy w Gdańsku.

Cesarstwo niemieckie pod Habsburgami.

Zapowiada je prasa francuska.

Paryż. Prasa francuska zajmuje wysoce nieprzychylnie stanowisko wobec nowego gabinetu niemieckiego Luthra. „Liberte“ wielkimi literami podaje, że w Niemczech nie było podobnego rządu reakcyjnego od upadku cesarza Wilhelma.

„Bainville“ pisze o rychłej restytucji niemieckiego cesarstwa pod Habsburgami. Nawet organ lewicy republikańskiej, „Paris Soir“, określa gabinet niemiecki, jako noszący charakter tendencji monarchistycznych.

Błogosławieństwo Ojca św. dla stowarzyszeń polskich.

Warszawa. W ubiegłą sobotę wrócił z Rzymu ks. arcybiskup Lauri i wręczył prezesowi Zjednoczenia stowarzyszeń polskich p. Adamowi Zamoyskiemu bullę Ojca świętego z błogosławieństwem dla wszystkich związków zjednoczenia stowarzyszeń polskich.

P. Colban w Gdańsku.

Gdańsk. W piątek ubiegłego tygodnia przybył tu z Warszawy dyrektor Wydziału administracyjnego Ligi Narodów p. Colban. Prasa gdańska wita ten fakt z ogromną radością, podkreślając, że Colban odbędzie konferencję z Wysokim Komisarzem Ligi Narodów i zasięgnie informacji w sprawie poczty polskiej. W ten sposób p. Colban będzie poinformowany nie tylko ze strony polskiej.

Ifakt ciekawy i prostowanie.

Gdańsk. Przed kilku dniami „Baltische Presse“ doniosła, że w posiedzeniu komisji głównej sejmiku w Gdańsku w dniu 12 b. m. wziął udział

przedstawiciel rządu niemieckiego radca rządowy Fromer.

W odpowiedzi na to z miarodajnej strony w. m. Gdańska nadesłano do redakcji „Baltische

BENEFIS

p. Ralfa Stone

który występuje ze zmianą najnowszych programów odbędzie się w Strzelnicy w czwartek, dnia 22 stycznia br.

O liczny udział prosi

CZESŁAW MAKOWSKI.

Presse* sprostowanie, oświadczające, że również i przedstawiciel rządu polskiego zaproszony został na to posiedzenie, jednak nie przybył. Sprostowanie to nie prostuje niczego, gdyż zaproszenie doręczono przedstawicielowi polskiemu dopiero 15 b. m., a więc w trzy dni po odbyciu wspomnianego posiedzenia.

Ministerstwo Skarbu

DPO. L. 2594/II.

ODPIS.

Okólnik

Do

Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu i Senatu, Prezydium Rady Ministrów, Najwyższej Izby Kontroli, wszystkich Ministerstw, Urzędu Likwidacyjnego oraz prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, wreszcie Generalnej dyrekcji Monopelu Tytoniowego i Loterii Państwowej.

Ministerstwo Skarbu zarządza, aby pobór państwowego podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń, za najemną pracę na całym obszarze Rzeczypospolitej był w miesiącu styczniu 1925 r. dołonywany w dotychczasowym trybie według poniższej skali:

L. p.	Wysokość wypłaconego wynagrodzenia, obliczona w stosunku rocznym		Stopa procentowa podatku
	ponad	do	
w z ł o t y c h			
1	3.212	4.282,68	2
2	4.282,68	5.353,37	2,1
3	5.353,37	6.959,37	2,2
4	6.959,37	8.565,37	2,2
5	8.565,37	10.171,37	2,3
6	10.171,37	11.777,37	2,5
7	11.777,37	13.383,37	2,9
8	13.383,37	15.167,79	3,3
9	15.167,79	16.952,26	3,8
10	16.952,26	18.736,68	4,2
11	18.736,68	20.521,10	5
12	20.521,10	22.305,58	5,8
13	22.305,58	23.197,79	6,7
14	23.197,79	24.536,10	7,5
15	24.536,10	25.874,47	9,2
16	25.874,47	27.658,89	10
17	27.658,89	29.443,37	10,4
18	29.443,37	31.233,89	12,9
19	31.233,89	33.458,37	14,2
20	33.458,37	35.688,89	14,7
21	35.688,89	37.919,47	15,3
22	37.919,47	40.150,00	15,8
23	40.150,00	42.380,58	16,5
24	42.380,58	44.611,10	17,1
25	44.611,10	46.841,68	17,8
26	46.841,68	49.072,26	18,4
27	49.072,26	51.302,79	19
28	51.302,79	53.533,37	19,6
29	53.533,37	80.300,00	20,2
30	80.300,00	107.066,68	20,9
31	107.066,68	133.833,37	21,6
32	133.833,37	160.600,00	22,3
33	160.600,00	200.750,00	23
34	200.750,00	321.200,00	24,5
35	321.200,00	401.500,00	25,5
36	401.500,00	535.333,37	27
37	535.333,37		28,5

Na obszarze województw Wielkopolskiego, Pomorskiego i Górnośląskiej części województwa Śląskiego należy na rzecz gmin miejskich i powiatowych związków komunalnych potrącać równocześnie z podatkiem państwowym, podatek w wysokości 3% wypłaconego wynagrodzenia, poczynając jednak od 4 stopnia powyższej skali.

Potrącone kwoty należy w terminie do dni 7-miu po dokonaniu potrącenia wpłacić do właściwej Kasy Skarbowej.

Zaznacza się, że skala powyższa nie ma zastosowania do uposażeń, wypłaconych w styczniu

BENEFIS

p. Ralfa Stone

który występuje ze zmianą najnowszych programów, odbędzie się w Strzelnicy w czwartek, dnia 22 stycznia br.

O liczny udział prosi

CZESŁAW MAKOWSKI.

1925 roku, jak również wypłaconych w grudniu rb., ale należnych za styczeń r. 1925.

Wszystkim Izbom Skarbowym, oraz Wydziałowi skarbowemu woj. śląskiego, wreszcie wszystkim Urzędem (Inspektoratom) skarbowym, do wiadomości i niezwłocznego podania niniejszego okólnika do wiadomości publicznej.

Warszawa, dnia 21 grudnia 1924 r.

Minister Skarbu:
W. GRABSKI.

Zjazd kupiecki w Chełmży.

W niedzielę, dnia 25 stycznia odbędzie się w Chełmży Zjazd Okręgowy kupiectwa z Torunia, Chełmna, Wąbrzeźna, Kowalewa, Golubia, i Grudziądza. — Na porządku obrad cały szereg ważnych punktów. Jak najliczniejszy udział kupiectwa pożądany. —

Do naszych Czytelników.

Pomimo zaprowadzenia przez pocztę abonamentu kwartalnego od 20 bm. znowu będą zbierali listowi abonament od tych, którzy zapisali naszą gazetę tylko na miesiąc, jako też od nowych abonentów, którzy świeżo zechcą ją zaabonować. Obecnie może więc każdy, zapisać naszą gazetę na miesiąc lub na dwa miesiące, t. j. do końca pierwszego kwartału.

Dla Czytelników naszych powstaje więc nadal wdzięczna rola zjednywania nam nowych abonentów. Ambicją każdego czytelnika naszej gazety powinno być, aby ona miała jak najwięcej współczytelników, którzy nie tylko zapewnią jej trwałość, ale dopomogą do rozwinięcia się naszego pisma, tak bardzo potrzebnego dla sprawy polskiej na Kresach Zachodnich. Niech więc Szanowni Czytelnicy nasi i w tym miesiącu dołożą starań, aby się powiększyła liczba abonentów naszej gazety!

Wiadomości potoczne.

Wąbrzeźno dnia 21-go stycznia 1925 r.

Kalendarzyk, środa 21 stycznia Agnieszki p. m. czwartek 22 stycznia Wincentego i Anst. piątek 23 stycznia Rajmunda w.

— **Zwracamy uwagę** na dzisiejsze ogłoszenie Magistratu dotyczące za-i odmeldowania mieszkańców Wąbrzeźna. Wedle tego ogłoszenia jest każda do miasta sprowadzająca się osoba zobowiązana zameldować się w miejskim urzędzie poliejnym (Magistrat) w przeciągu 6 dni, taksamo odmeldować się muszą osoby wyprowadzające się z Wąbrzeźna. Obowiązki przemeldowania podlegają także te osoby, które w mieście mieszkanie zmieniają.

Informujemy się, że znaczna część ludności miasta otrzymała już pisemne nakazy uregulowania swoich zaległych spraw meldunkowych. Osoby, które obowiązki meldunku zadose nie uczyniły, otrzymały mają dotkliwe mandaty karne. Do tych należą także chlebodawcy, którzy swoich pomocników, uczniów, lub służących nie zameldowali.

— **Reminiscencje powstania r. 1863.** Poczujemy się do miłego obowiązku podziękowania miejscowemu „Stowarzyszeniu Młodzieży Polskiej“ z jego patronem Wieleb. ks. Zyndą na czele za odegranie w dniu 17 bm. pięknej sztuki teatralnej „Stanko Powstaniec“, osnutej na tle wypadków z powstania styczniowego r. 1863.

Stowarzyszenie wspomniane zmanifestowało w ten sposób dobitnie, że młodzież jego, ten potomek Kilińskiego, czy Głowackiego Bartosza zrozumiała fakt powstania, oceniła bohaterski poryw jego uczestników i gdy zasłaby tego potrzeba, z kosą, czy szablą, nożem, czy toporem w rękę stanie, nie da pogrzeźć mowy, nie rzuci ziemi, skąd jej ród.

Jesteśmy wdzięczni młodzieży za ten objaw uczucia. Nie możemy wstrzymać się jeszcze od wyrażenia serdecznej podziękującej jej patronowi Wieleb. ks. Zyndzie nie tylko za wypowiedziane słowo wstępne, lecz także i za podjętą pracę nad rzemieślniczą młodzieżą. Praca była, czy jest — zdajemy sobie sprawę — nie mała. Zastanawimy się tylko chwilę nad jednym momentem, tj. chwilą upadku, w przyszłość po drugim powstaniu tj. roku 1863.

Wiemy dobrze, że rzucono oskarżenie za bohaterski poryw i jego uczestników w r. 1863. Filozofia pozytywna, paniczny strach były dobrą grą dla upadku ducha i jednostronnej krytyki powstania.

Tego, co dla przyszłości naszej przynosi każdy ruch rewolucyjny, nikt nie widział i widzieć nie chciał.

Minęły lata choroby i snu! Skoro zagrały w swoim czasie armaty, społeczeństwo polskie drgnęło i oczy przetarło! Ale dopiero huk dział bliski, pod ścianą, zbudził wszystkich.

Wówczas naród zerwał się i zobaczył, że ruch i wojna tworzą państwa i wracają wolność narodom. To też dziś inaczej powstanie się ocenia.

BENEFIS

p. Ralfa Stone

który występuje ze zmianą najnowszych programów, odbędzie się w Strzelnicy w czwartek, dnia 22 stycznia br.

O liczny udział prosi

CZESŁAW MAKOWSKI.

Twierdzenie, jakoby ruchy zbrojne były przyczyną ucisku, spotyka się z żywym zaprzeczeniem. Twierdzenie, że polityka powstań była zbrodnia, spotyka już wątpliwość. Przeciwnie. Ruchy zbr. były i będą wynikiem ucisku, były i będą protestem narodu żywego, były i będą drogą odzyskania utraconego bytu.

Cóż Rosja na to dawniej i dziś powiedziała? Rosja jakkolwiek ma formę rządu, zawsze była, będzie — musi być: nieublaganym niszczycielem wszystkiego co polskie, jeżeli chce pozostać w Europie. Czyż nie widzimy, że z chwilą wydobycia się Polski z pod jarzma moskiewskiego, Rosja rozleciała się? Czyż odpadają od niej i inne ciemnione ludy? Czyż nie przechodzi kryzysu choroby, dziesiątkującej całe masy ludu? Czyż ten stan — to nie oczywista kara Boża — kara dotkliwa Stwórcy za zbrodnie Rosji przez tyle wieków?

Był czas, że przestano u nas myśleć o odzyskaniu bytu prestycznego. Tę naiwną teorię „pozytywnych“ doktrynerów — czy „realnych“ prestyków — rozwiała sama Rosja. Te złudy rozwiązać się musiały w dym i pod wpływem własnego zadatku życia, naszej własnej rosnącej siły narodowej, pod wpływem oporu przeciw haniebnej niewoli — oporu, który na krwawych pobojuwiskach powstańczych, w tragicznych lasach, gdzie ginęły oddziały się rodził. Rodził z dymu i krwi, przelanej za Polskę — rodził się jako wieczny protest nasz: „nam na życie — Rosji na śmierć.“

A jak ocenia nasz ruch wolnościowy Niemiec? Odpowiemy słowami „Grażyny“ wieszczka Mickiewicza:

„Krzyżackiego gadu nie ugłaszczcie
Nikt ni gościna, ni prośba, ni dary!
On wiecznie głodny! Choć pożarł tak wiele,
Na resztę naszą rozdziera gardziele.

Wspólna moc tylko zdoła nas ocalić!

Naród, który dążenia swe myje krwią i potwierdza męką, jest dość silny, aby dzieło rozpoczęte dalej poprowadzić, a nieustannie!

Gdyby nie powstanie — niechaj pamiętają ci, co w gorczy, może dotąd, rzucają na nie klątwę, — szlibymy w długą noc niewoli, bez nadziejni, rozpaczni i smutni — spodni niezdołnością czynu, duszeni powoli zaciskającym postronkiem na szyi wstyd tym ludom, które idą pokornie w niewolę! wstyd im! — by grzebią na zawsze swoją przyszłość!

Wspomnienie powstania zaciera różnicę między dzielnicami Polski, pociętej kordonami. Krew powstańcza zmywa separatyzm prowincjonalny, byłych zaborów. Krew jest dobrym nawozem, który przesiąka głęboko we wszystkie warstwy narodu, co powoli jedna po drugiej wchodzi w życie historyczne.

Rok 1794 był dzięki Kościuszcze symbolem i przykładem powstań, bowiem obok szlachty stawali mieszczanie i chłopi.

Rok 1830 był ruchem szlachecko-wojskowym, Rok 1863 był szlachecko-mieszczaninim.

Z tego widzimy, że za każdym ruchem wchodzi coraz to nowa warstwa narodu i podejmuje dawne hasła poprzedników, pisząc na swych sztandarach: Wolność Polski.

To też twierdzić można stanowczo — że gdyby nie powstanie, kto wie, czy dotychczasowy ruch budowy byłby wywołał ruch wolnościowy Polsce. Kto wie, czy nie rozpląnąłby się w morzu potrzeb międzynarodowych?

Zatem powstanie ocaliło najświętszą rzecz! Duszę Polski! — Jej myśl narodową — Jej nieśmiertelny ideał jedności i wolności.

Kochana Młodzieży!

Ty idź — i siej. —

Ziarna prawdy siej, ziarna zasad świętych i czystych.

Na roli zbożnej — serc. —

Nie patrz na przeszkody — nie wierz słowom tych, co Ci zwątpienia jad wlać w duszę chcieliby.

I na pochwały ludzkie ty głuchym bądź — i na szyderstwa miej nieporuszoną twarz. —

I na niewdzięczność ich — i na nienawiść może — na złość.

BENEFIS

p. Ralfa Stone

który występuje ze zmianą najnowszych programów, odbędzie się w Strzelnicy w czwartek, dnia 22 stycznia br.

O liczny udział prosi

CZESŁAW MAKOWSKI.

W środę i czwartek 21 i 22 bm.

Prześliczna i dotychczas nie wyświetlana w Wąbrzeźnie sztuka kinematograficzna p. t.

Dziecko Cyrku

amerykańskie dzieło filmowe w 6-ciu aktach. Dramat cyrkowy.

W roli głównej ośmioletni chłopiec **Jacke Coogan**. Sala dobrze ogrzana. Początek o godz. 8-mej. **Podczas przedstawienia koncert artystyczny.**

Ty gotowa bądź!

A idź — i siej. —

Bo od twej siejby — przyszłość zależy nasza! —
I. W. W.

— **Epidemia pożarów.** Jeszcze czernieją zgliszcza spalonej stodoły p. M. i fabryki chemicznej p. W., a już znowu w ubiegły poniedziałek w nocy alarmowani byliśmy groźnymi alarmami straży pożarnej. Palił się warsztat stolarski pana Ksawerego Różyńskiego przy ulicy Poniatowskiego i gdyby nie doraźna pomoc domowników i przechodniów, a później straży, pożar pochłonięby mógł dom cały i przyległe zabudowania. Bo warsztat ten dobrze zaopasany był w gotowe i półgotowe meble, a materiału palnego jak desek itp. nie brakło także. Szkoda wynosi około 3-4 tysięcy złotych, którą pokryje ubezpieczenie.

Pożary mnożą się wszędzie i są na porządku dziennym jak przed wojną, czego podczas wojny i dewaluacji pieniądza nie było i niemal wszędzie powstają one w porze nocnej, tak o godzinie 11-tej. Gdyby powstawały w godzinie duchów, to jest między 12 a 1 w nocy, posadzać by można o wzniecenie ognia duchy, lecz jak i w ostatnim wypadku, przyczyny powstania ognia nigdy nie można stwierdzić.

— **Kradzieże żarówek.** Niedosć, że łobuzerja nasza kamieniami tłucze rozmieszczone w mieście żarówki elektryczne i przez to pogrąża niektóre części miasta w egipskie ciemności, co znowu daje powód do niesłusznych zażaleń przeciwko naszej elektrowni, dziś znowu podać możemy nowe fakty grubych przestępstw. W pobliżu f. maszyn p. Koleckiego od pewnego czasu jakieś swawolne ręce często wykrecają umieszczone tam żarówki uliczne o sile 220 wolt, a w ich miejsce wkrecają żarówki 110 woltowe i do tego zepsute i nie palące się. Odcinają nawet przewody elektryczne i kradną, a gdy obywatelstwo samo nie przyczyni się do wykrycia sprawców, to być może, że kradzieże takie wkrótce się wzmogą i niektóre dzielnice miasta stałe będą bez światła.

— **Wybredni palacze papierosów** od kilku dni uskarżają się na naszych kupców, że polecają im tylko marki ostatnie, zanieczyszczające powietrze dziś tak piękne i ich płuca. Panowie kupcy atoli obwiniają swych dostawców, a ci znowu rozpanoszony monopol, który jako czynnik urzędowy, poprostu sobie kpi z pomorskich smakoszy tytoniowych i dmuchać im każe dymami, przypominającymi spaleniska lotów karłowatych.

— **Nadmiar katów.** Pisaliśmy niedawno, że Ministerstwo Sprawiedliwości poszukuje kata, któryby fachowo potrafił wieszać na stryczku przestępców, na karę śmierci osadzonych. Wobec tego zgłosiło się do nas w tych dniach kilku młodszych i starszych mężczyzn z oświadczeniem, że są należycie wprawni w sztuce wieszania, a że przytem znajdują się bez pracy i kandydatów na przymusowe powieszanie wszędzie jest aż nadto, przeto mogliby wszyscy być stale dobrze zatrudnieni. Przytem, jako bezrobotnym, pobory piątej klasy bardzoby się przydały, a ujeżdżanie po całej Polsce w przedziale II-giej klasy, jest także bardzo pożyteczne. Nie mogąc im dać innej rady, odesłaliśmy ich bez kwitu gdzie należy.

— **Ludowice.** 19. I. 25. Staraniem nauczyciela pana Kasyny urządzono w święto Trzech Króli gwiazdkę dla dzieci szkolnych. Pan naucz. Kasyna otacza iście ojcowską opieką swą dźwigając szkolną i dąży do tego, aby oświatę nieść nie tylko młodzieży szkolnej ale i pozaszkolnej. Działalnością swą na niwie kulturalno — społecznej już niejednokrotnie się odznaczył. Ostatnim echem tejże, to urządzenie przedstawienia amatorskiego w dniu gwiazdki dzieci. Odegrane zostały w szkole tutejszej dwie sztuki. Pierwszą „Kłopoty Zosi“, odegrały dzieci, a drugą „Dla szczęścia dziecka“ młodzież pozaszkolna. W tej ostatniej brali także udział p. naucz. Kasynowie. Teatr wypadł nadzwyczaj dobrze, czego dowodem liczne życzenia powtórnego odegrania tych sztuk na sali w Ryńsku. Goście zebraли się bardzo licznie. Uznając owocną działalność p. naucz. Kasyny raczyli zaszczyścić swą obecnością naszą szkołę w dniu przedstawienia, okoliczna inteligencja, duchowieństwo i wyższe sfery woj-

skowe. Po przedstawieniu zostały dzieci poczęstowane kawą i bułkami, a potem rozdzielono pomiędzy nie pierniki, orzechy, cukierki itp. Oprócz tego obdarzono je zeszytami, ołówkami, rysikami i innymi rzeczami nadającymi się do potrzeb dzieci szkolnych. Po odebraniu gwiazdki wróciły dzieci z wielką uciechą do domu, a młodzież i starsi bawili się ochoczo, nie pamiętając już dawno tak pięknej zabawy w Ludowicach.

Gorliwą swą i owocną pracą na polu oświatowym i społecznym zjednał sobie pan nauczyciel Kasyna uznanie i szczerą sympatję pośród ludności okolicznej. To też składamy naszemu panu naucz. Kasynie, który pomimo swego podeszłego wieku podejmuje tyle trudu i mozółu dla dobra społeczeństwa najserdeczniejsze podziękowanie. Uczestniczka.

— **Zebranie towarzyskie.** Jak nas informują odbędzie się w najbliższej przyszłości bo już 31. bm. o godz. 9 wieczorem w sali hotelu pod „Białym Orłem“ dla członków miejscowego Koła Przyjaciół Harcerzy i gości przez nich wprowadzonych, zebranie towarzyskie połączone z zabawą taneczną.

Zebranie to wywołuje żywe zainteresowanie w naszym mieście i okolicy jak w latach ubiegłych, ze względu na znane swoje powodzenie. Komitet złożony ze sfer miejscowego obywatelstwa dokłada wszelkich starań, aby wieczór ten wypadł najprzyjemniej dla tych, którzy w nim udział wezmą.

Gdy się pod uwagę weźmie, że dochód z tego wieczoru przeznaczono na cele młodzieży naszych zakładów naukowych, tj. miejscowych drużyn harcerskich gimnazjum i szkoły wydziałowej, nie można wątpić, że nikogo z obywatelstwa tak z miasta, jak i okolicy na wieczorku tym nie braknie. Przyjaciel młodzieży.

— **Gostyni.** (Wypadek z bronią.) Śmiertelny wypadek z bronią palną zdarzył się w święto Trzech Króli w Drzewcach pod Gostyniem. Zjechało tam wesołe towarzystwo na polowanie i podczas uczy 9-letni chłopczyk, nazwiskiem Michałowski z Poznania, wziął do ręki fuzję, która była jeszcze nabitą. Nagle padł strzał i ugodził gospodynię domu p. Teklę Janowską, która padła trupem na miejscu. Młodszy braciszek nieszczęsnego chłopca ugodzony został przytem w rękę.

— **Warszawa.** Odnowienie zamku królewskiego. W ciągu ubiegłego roku rozpoczęto odnowienie zamku królewskiego. W pokojach królewskich odnowiono już pokoje t. zw. zielony, żółty i oficerski. Obecnie wykonywane są ostatnie roboty dekoracyjno-malarskie. Pokoje te przedstawiają się przepięknie, wykonanie robót świadczy chlubnie o niezmiernie pracowitej i wielkich pomysłach artystycznych kierownictwa robotami. Wykonano nadto wiele robót w sali królewskiej Stanisława Augusta. Ułożono cały strop żelazno betonowy, przeprowadzone jest centralne ogrzewanie omawianej sali, jako części składowej przyszłego centralnego ogrzewania całego gmachu. Wreszcie dokonane są roboty instalacyjne w różnych częściach zamku. Spodziewać się należy, iż w przyszłym roku na omawiane roboty przeznaczone będą większe kredyty w celu przyspieszenia odrestaurowania zamku.

— **Kołomyja.** (Spłoszeni bandyci przez forna.) W tych dniach 15 uzbrojonych w karabiny i rewolwery bandytów napadło na dwór państwa Lindów w Czeremhowie, koło Korszowa, w powiecie kołomyjskim. Bandyci, otoczywszy dwór i budynki folwarczne, ustawili strażę koło mieszkań służby, a następnie dali 13 strzałów do sypialni właściciela dóbr i wystrzałami z rewolwerów uszkodzili zamknięte drzwi. Jednak banda rozbójnicza została spłoszona przez fornala, powracającego konno ze wsi, którego bandyci wzięli za posterunek policyjny, zdążający na odsiecz do dworu. Bandyci strzelając, uciekli polami. Dochodzenia prowadzone dotąd nie dały żadnego wyniku.

W tydzień przedtem, prawdopodobnie ta sama banda, napadła na dom karczmarza w tejże miejscowości Czeremhowie i ograbila go ze znacznej gotówki. Następnie rabusie uciekli i dotąd nie zostali ujęci.

W środę i czwartek 21 i 22 bm.

Prześliczna i dotychczas nie wyświetlana w Wąbrzeźnie sztuka kinematograficzna p. t.

Dziecko Cyrku

amerykańskie dzieło filmowe w 6-ciu aktach. Dramat Cyrkowy.

W roli głównej ośmioletni chłopiec **Jacke Coogan**. Sala dobrze ogrzana. Początek o godz. 8-mej. **Podczas przedstawienia koncert artystyczny.**

Trelleborga podeszwa gumowa

Mocna, tania i zdrowa

Kogo nie trapią **dzis** ustawicznie wznastające wydatki.. ?

Przynajmniej od jednej troski wolni będziecie, zaopatrując się w Trelleborga gumowe podeszwy do naklejania, takowe bowiem zastąpią w zupełności 3-4 podeszwy skórzane.

Użyciem tych podeszew oszczędza się każdorazowo 12 złotych i więcej. Oprócz tego dodają elegancji, są nieprzemakalne nie brudzą, a wskutek specjalnego preparowania materiału nie ślizżą się nawet po lodzie. Ponadto nie różnią się nieznacznie od podeszew skórzanych, są łatwe do naklejania, a na życzenie też przez własnego obuwnika i przycięwane bez użycia szkodliwych gwoździ, trzymają bardzo trwale. — Trelleborga podeszwy nadają się także do podszewki kaloszy, obuwia do gimnastyki, oraz wszelkiego obuwia gumowego.

Kup natychmiast, a oszczędzisz pieniądze!

Cena za parę złotych 2,75, 3.—, 3,25 dla dzieci, pań i panów.

Do nabycia we wszystkich pierwszorzędnych składach obuwia i skór.

„SZWEDPOL“ BYDGOSZCZ
Generalna Agentura dla Polski, Unji Lubelskiej 14a.

Repertuar Teatru Miejskiego w Toruniu

Środa 21 stycznia „Małżeństwo Fredeny“ z udziałem Olgi Orleńskiej 7-my raz. Komedja w 3-ach aktach Picarda i Schmidta.

— Czwartek 22 stycznia „Caotliwa Zuzanna“ z udziałem Olgi Orleńskiej 8-my raz. Operetka w 3-ach aktach J. Gilberta.

— Piątek 23 stycznia „Gęsi i gąski“ Premiera! Komedja w 3-ach aktach M. Bałuckiego.

RUCH TOWARZYSTW.

— **Wąbrzeźno.** Bractwo Strzeleckie. Bal królewski odbędzie się 3 lutego. — Członkowie chcący znajomych na takowy zaprosić będą proszeni adresy gości sekretarzowi p. Głowackiemu do soboty 24 bm. podać. — Zarząd

Drukami i nakładem „Głosu Wąbrzeskiego“ w Wąbrzeźnie. — Redaktor odpowiedzialny B. Szczuka w Wąbrzeźnie.

Licytacja przymusowa.

W piątek, dnia 23. I. 25 r. o godz. 10,30 przed poł.

sprzedają w drodze przymusowego przetargu na targowisku w Wąbrzeźnie najwięcej dającym za zapłatę gotówką

**wóz roboczy (par. kon.)
klacz (żrebną)**

Józefowicz, kom. sądowy.

GRAND-CAFE

właśc. Bronisław Błaszowski

W środę, dnia 21-go b. m.

koncert artystyczny

wykonany przez pp. Czesława Makowskiego i Wachnera

Początek o godzinie 7-mej.

Ceny nie podwyższone.

Ciepłe potrawy — Znakomite ciastka — Zakąski — Wyśmienite napoje — Dobra kawa.

Kartofle Pokoju

kupuje

Mączkarnia

Szewy

poosta Kowalewo.

umeblowanego z stacją poszukują

zaraz

Zgłoszenia przyjmuje

eksp. „Głosu Wąbrz.

Wiadomości urzędowe
miasta Wąbrzeźna

Obwieszczenie

Rozporządzenie policyjne
dotyczące za — i odmeldowania
mieszkańców.

Na mocy § 137. ustęp 2 ustawy o ogólnym zarządzie kraju, z dnia 30 lipca 1883 r. (zbiór ustaw str. 195), oraz §§ 6, 12 i 15 ustawy o zarządzie policyjnym, z dnia 11 marca 1850 r. (zbiór ustaw str. 265) — Rozporządzenie Prezesa rencyjnego w Kwidzynie, z dnia 8 czerwca 1904 r.) podaje się niniejszem do publicznej wiadomości:

Odmeldowanie.

a) Kto swoje miejsce zamieszkania zmienia, musi siebie i wszystkie osoby, należące do jego domu, które się razem z nim wyprowadziły, odmeldować u władzy meldunkowej osobiście, albo pisemnie i równocześnie podać dokładny adres swego nowego miejsca zamieszkania.

b) Odmeldowanie musi nastąpić z reguły przed wyprowadzeniem się. Jednakowoż może to w razie ważnych przeszkód nastąpić i po wyprowadzeniu w terminie sześciodniowym.

c) Wymeldujący musi udowodnić swoją tożsamość, jeżeli władza meldunkowa od niego tego zażąda.

Zameldowanie.

a) Kto na stałe osiedli się w obszarze miasta Wąbrzeźna, musi siebie, oraz członków należących do jego domu, którzy razem z nim przybyli, zameldować u władzy meldunkowej i to osobiście, lub

pisemnie. Zameldowanie musi być uskutecznione w przeciągu 6 dni.

b) Meldujący musi władzy meldunkowej udzielać na żądanie informacji o sobie i o członkach rodziny.

c) Osoby wyjeżdżające czasowo, lub sezonowo, podlegają także przymusowi za — i odmeldowania.

Zmiany mieszkania.

Osoba, która w obrębie miasta mieszkanie swoje zmienia, musi o tem donieść władzy meldunkowej osobiście, albo pisemnie z podaniem swego nowego miejsca zamieszkania, w przeciągu 3 (trzech) dni.

Obowiązek meldowania.

Do za — i odmeldowania są obowiązani również ci, którzy zatrudniają obce osoby. **Również winni właściciele domów zgłaszać swoich lokatorów** (za — i odmeldowania).

Przepisy karne.

Wykroczenia przeciwko niniejszym przepisom podlega ją grzywnie do złotych 30 — (trzydziestu), a w razie niemożności stosownej karze aresztu.

Władzą meldunkową w obrębie miasta Wąbrzeźna jest **Zarząd Policyjny umieszczony w budynku Magistratu pokój 9.** —

Wąbrzeźno, dnia 20 stycznia 1925 r.

Zarząd Policyjny
(—) SCHWARZ, burmistrz.

Dobra
kucharka
potrzebna zaraz
Kawiarnia „Strzelnica“
CZESŁAW MAKOWSKI.

Podaję niniejszem do wiadomości, iż wy-

rabiam

plótno
z lnu przedzonego, lub czesanego, a także przyjmuję wyroby ponczosnicze swetry itd. z przyniesionego materiału

Gustaw Wicher
Książki (dom P. Schulza)

Potrzebny od
I. IV. 25 r.

kowal-

maszynista

z własnymi narzędziami, umiejący dobrać kuć konie i prowadzić parówkę.

Zarazem potrzebny jest

dobry człowiek

do koni z zacięciem do pracy roln. **Wardziński, Plemięta pow. Grudziądz.**

Zawiadamiam, że na mojem polu położyłem

truciznę
SCHMELZER

Dom. Galczewko
pow. Wąbrzeski.

Ogłaszajcie w Gł. Wąb.

Licytacja

We wtorek, dnia 27 stycznia br. odbędzie się o godz. 10 przed poł na majątność **PRZYDWÓRZ** licytacja 20 sztuk jałowego bydła

w razie nieosiągnięcia sumy przewidzianej także licytacja 5 źrebów
W ó j t.

Pałac Świetl. Obrazów

hotel „Dwór Wąbrzeski.“

W środę i czwartek 21 i 22 bm. Prześliczna i dotychczas nie wyświetlana w Wąbrzeźnie sztuka kinematograficzna p. t.

Dziecko Cyrku

amerykańskie dzieło filmowe w 6-ciu aktach.

Dramat cyrkowy.
W roli głównej ośmioletni chłopiec **Jacke Coogan.**

Początek o godz. 8-mej wiecz. Podczas przedstawienia koncert artystyczny.

Niebywała okazja taniego zakupu!!

Nasza tegoroczna „Sprzedaż Przedinwenturowa“

od soboty dnia 17 stycznia do środy 28 stycznia

da znowu Szan. Klijehteli naszej z miasta i prowincji możność zakupienia

Najlepszych towaró po cenach bezkonkurencyjnych.

Poniżej kilka tylko przykładów!

Konfekcja damska niżej ceny kosztu:

Bluzki sortowane	teraz 5 zł. — 15 zł.	dawniej 15 zł. — 35 zł.
Bluzki jedwabne	„ 18 „ — 30 „	„ 35 „ — 65 „
Suknie wełniane	„ 17 „ — 25 „	„ 30 „ — 50 „
„ trykotynowe kol.	„ 18 „ — 22 „	„ 35 „ — 50 „
„ woalowe	„ 10 „ — 25 „	„ 30 „ — 55 „
Plaszcz zimowe	„ 19 „ — 35 „	„ 33 „ — 70 „
„ lepsze zamszowe	„ 60 „ — 90 „	„ 90 „ — 140 „
„ lepsze zamszowe	„ 125 „ — 140 „	„ 180 „ — 225 „
obsadzone futrem		

Plaszcz modelowe zagraniczne wykończane w najlepszych pracowniach teraz po cenie kosztu!! Na futra, oraz inne artykuły niewysortowane udzielamy w czasie sprzedaży, 20 proc. rabatu gotówkowego.

W najbliższych dniach odbierzemy większe transporty białych płócien na bieliznę, którą sprzedamy po cenach dotąd niebywałych! Najlepsza okazja zakupu dla nowożeńców i hoteli.

Kilkaset resztek za połowę ceny

W czasie powyższej sprzedaży udzielamy na towary niewysortowane 20% rabatu gotówkowego.

W. Korzeniewski Tow. Akc., **Grudziądz**

Rynek 22,24

Telefon 898.

Największy dom bławatów, konfekcji i galanterji.